

Državni izpitni center

M 2 5 0 1 0 3 1 4

PREDMATURITETNI PREIZKUS

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

PMP 2025

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko** in **jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno napačen je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	♦ tvorec/tvorka/sporočevalec/sporočevalka (besedila) ♦ kraj/mesto/prostor objave ♦ čas objave ♦ naslovnik/prejemnik (besedila)		1 točka za 3 pravilne vpise, 2 točki za 4 pravilne vpise.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	2	♦ Č ♦ B ♦ A ♦ C		1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	1	♦ Č		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.1.	3	♦ šoštanjске ♦ Zgomijem Jakobskem Dolu ♦ Slovenskih goricah ♦ celjsko gimnazijo ♦ srednješolskega ♦ tisoč devetsto osemintrideset		1 točka za dva <u>jezikovno</u> pravilna zapisa.
4.2.	1	♦ pripovedovanje		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.1.	4	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Kajuh poziva k aktivistični poeziji, saj naj bi čas romantične poezije minil/taka poezija naj bi <u>namreč</u> v ljudeh vzbudila pogum/bi ljudi spodbudila k uporabi ... ♦ Kajuh je z besedami znal naslikati živo podobo svojega časa/Kajuhove pesmi so izredno pripovedne/Ob branju Kajuhovih pesmi se nam njihova vsebina izriše pred očmi, je <u>namreč</u> izredno stvaren/<u>kajti</u> ne zahaja v abstrakcije/<u>saj</u> ne uporablja zapletenih metafor ... ♦ Kajuhov slog pisanja je stvaren/ni abstrakten/Kajuh ne uporablja zapletenih metafor, <u>zato</u> so njegove pesmi namenjene širši množici ljudi ... ♦ Ljubezen med moškim in žensko opisuje kot enakopravno, torej se posmehuje erotični poeziji preteklosti/kar lahko <u>sklepamo</u> po njegovih verzih/kar lahko <u>dokazujejo</u> njegovi verzi (<i>Jaz ljubim ljudi, / ki gledati znajo z očmi!</i>)/<u>zato</u> je njegov pogled na ljubezen modernejši/globlji/poudarja človeškost ...		1 točka za navedbo ene, dveh značilnosti Kajuhove poezije, 2 točki za navedbo treh značilnosti, 1 točka za prevladujoč in ustrezen način razvijanja teme, 1 točka za jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vseh povedi.
5.2.	1	♦ komentar ♦ ocena		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.	4	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Ker je Kajuh živel v težkih časih vojne, ni mogel v popolnosti doživeti mladosti/izkusiti prave mladosti/mu je bila mladost odvzeta ... ♦ Vojna je Kajuha zelo prizadela, saj/zato ni mogel upati/hrepeneti/uresničiti svojih skritih upov/želja ...		1 + 1 točka za ustrezno razlago pomena, 1 + 1 točka za jezikovno pravilnost večstavčne povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.1.	2	♦ prvem ♦ večpomenka		1 + 1
7.2.	2	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Moj domači kraj leži kraj gozda.		1 točka za pomensko ustrezno rabo obeh besed, 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
7.3.	2	♦ naglašen, kratak ♦ nenaglašen, breznaglasnica/naslonka/klitika		1 + 1 točka za pravilno vrstico.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.	3	♦ [y], [ən] ♦ [j] ♦ [sh] ♦ [ən'] ♦ [m]/[u]	Še sprejemljiva rešitev: ♦ [ən]	1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
9.	2	♦ pogled/izpričati ♦ moderen, ljubezen, romantičen		1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
10.1.	2	Beseda, ki je stopnjevana dvostopenjsko (elativno)	Beseda, ki je stopnjevana tristopenjsko, in sicer z obrazili	1 + 1
		♦ (izjemno) moderen	♦ globlje	
		♦ (načinovni) prislov <i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Vojni čas in ljubezen sta nanj vplivala najgloblje.		
10.2.	3			1 1 točka za pravilno uporabo prislova v presežniku, 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
10.3.	1	Osnovnik	Primernik	
		♦ romantičen	♦ bolj/manj romantičen	
			♦ najbolj/najmanj romantičen	
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.1.	1	♦ B		
11.2.	3	Izpisani glagol	Glagolski vid	1 točka za 2 pravilni rešitvi.
		je izostril	♦ dovršni/dov.	
		(je) okusil	♦ dovršni/dov.	
11.3.	3	sežejo	♦ dovršni/dov.	1 + 1 točka za pravilno obliko glagola, 1 točka za jezikovno pravilnost obeh povedi.
		Po smislu, npr.:		
		♦ Prijatelju ni hotel seči v roke. ♦ Sezita si v roke./!		
11.4.	1	♦ zaključeno dejanje kot celoto		
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.1.	2	♦ komaj ♦ zgolj/še/samo/le/komajda/vsega/že		1 + 1
12.2.	1	♦ izraža zelo majhno mero		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	2	♦ neenakosti, nezaupanja		1 + 1
13.2.	1	♦ sestavljenka		1 točka za vrsto tvorjenke, če je kandidat v nalogi 13.1. izpisal vsaj eno pravilno rešitev (besedo z dvema naglasoma).
13.3.	4	♦ Govorijo o pesnikovem težkem življenju. ♦ Z njimi je bodril prebivalce okupiranega mesta./Te so še danes vredne branja./Njihova vloga je bila med vojno nepogrešljiva.		1 + 1 točka za ustrezen naveznik, uporabljen v novi povedi, 1 + 1 točka za jezikovno pravilnost obeh povedi.
Skupaj	7			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.1.	4	♦ Zaradi vse večjega kulturnega in političnega udejstvovanja /// je moral svoje izobraževanje na gimnaziji postaviti na - - - - - stranski tir. /// 		1 točka za vsak v celoti pravilno podčrtan stavčni člen.
14.2.	2	♦ nepolnopomenski, povedkovo določilo		1 + 1
14.3.	1	♦ (prislovno določilo) vzroka/PDV, (prislovno določilo) kraja/PDK		
14.4.	2	♦ Ker se je vse bolj kulturno in politično udeleževal, je moral svoje izobraževanje na gimnaziji postaviti na stranski tir.		1 točka za pravilno pretvorbo v odvisnik, 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
Skupaj	9			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.	3	♦ $S / \frac{S}{2} + S + S$ S		
15.1.	2	♦ prilastkov (odvisnik), časovni (odvisnik)/prislovnodoločilni (odvisnik)		1 + 1
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.	5	♦ 22. decembra smo v Narodni in [univerzitetni knjižnici] odpri razstavo <i>Čas življenja in čas smrti: Karel Destovnik Kajuh</i> (1922–1944). Njen naslov ponazarjata dve uri iz Kajuhovega življenja: drobna ženska zapetna ura, ki jo je imel pri sebi ob smrti, in domača stenska ura. Postal[] sta prispodoba minljivosti življenja, ki nam odštevajo sekunde do konca bivanja, hkrati pa vabita k razmisleku o neskončnem[] trajanju v prostoru umetnosti, ki ga je Kajuh za vselej obogatil s svojo poezijo. Vabljeni od ponedeljka do sobote, in sicer med 10.00 in 18.00 [] / 10. in 18. uro.		1 točka za dva pravilna popravka. (Vsak pravopisno napačen popravek izniči pravilnega, do 0 točk.)

Naloga	Primer besedila
17.	

Po smislu, npr.:

Gimnazija Celje Kajuhova ulica 5 3000 Celje	(Celje, 11. 6. 2024)
Občina Celje Trg celjskih knezov 9 3000 Celje	
ZAHVALA	
Spoštovani!	
Na šoli smo 1. junija 2024 pripravili okroglo mizo ob obletnici Kajuhovega rojstva. Zahvaljujemo se vam, da ste dogodek denarno podprli.	
Z gosti smo se pogovarjali o pesnikovih najbolj znanih pesmih iz ciklov Obrazi in Okupacija ter ob njih podoživeli pesnikovo trpljenje in hrepenenje po miru. Kajuh je s svojo poezijo v vojnem času ljudi bodril ter tovarišem vival moč in pogum za upor. Kljub temu da njegove pesmi govorijo o revščini, strahu in nezaupanju, pesnik ostaja neustrašen. Prav zato so pesmi za mlade še danes navdihujoče, saj nas opominjajo, da ne smemo nikoli izgubiti upanja v človečnost.	
Lepo vas pozdravljamo.	Andreja/Andrej Novak, vodja literarnega krožka Poet
(Celje, 11. 6. 2024)	

Naloga 17.		Točke	Merila	Dodatna navodila	
Zgradba	1		♦ Tvorčev naslov, naslovnikov naslov, kraj in datum pisanja, poimenovanje besedilne vrste		
	1		♦ Nagovor in podpis s funkcijo		
	1		♦ Vljudnostni pozdrav		
	1		♦ Členitev na odstavke		
Skupaj	4				
Vsebina	2		♦ Razlog za pisanje: okrogla miza (ob obletnici Kajuhovega rojstva) in denarna podpora občine	1 + 1	
	1		♦ Kraj in čas izvedbe okrogle mize		
	3		♦ Vsebina okrogle mize (Kajuhove pesmi, pomen pesnikovega ustvarjanja, spodbuda za mlade danes)	1 + 1 + 1	
	1		♦ Izrek zahvale		
Skupaj	7				
Slogovna ustreznost	do 3		Jednatost (ločitev bistvenega od nebitvenega) in natančnost (kraj, čas), ustreznost (zborni jezik, slogovno nezaznamovano besedišče), koherenca (jasno izražanje logičnih razmerij, ustreznost pomenska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...)	Če besedilo ne dosega 45 besed, slogovno ustreznost točkujemo z do 2 točkama. Za vsako vrsto <u>napak</u> odštejemo 1 točko, do 0 točk.	
Skupaj	3				
Jezikovna pravilnost	do 4			Če besedilo ne dosega 45 besed, jezikovno pravilnost točkujemo z do 2 točkama. Za <u>dve</u> <u>napaki</u> odštejemo 1 točko, do 0 točk.	
Skupaj	4				
Skupaj	18				

Dodatna naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
	5	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Menim, da je oglas ..., saj ... Po Zakonu o javni rabi slovenščine je uradni jezik v Republiki Sloveniji slovenščina, zato morajo biti vsa javna besedila v Sloveniji, tudi oglaševalna, zapisana v slovenskem jeziku. V zakonu je zapisano, da tujejezične različice besedila ne smejo biti izrazno bolj poudarjene kakor slovenska. V <u>oglasu</u>, ki ga prikazuje fotografija, gostinski lokal v Ljubljani oglašuje kremno rezino in gibanico. Besedilo ni v skladu z Zakonom o javni rabi slovenščine, saj je zapis v angleškem jeziku napisan z večjimi črkami in s tem izrazno bolj poudarjen.		Utemeljitev, ki upošteva tako fotografijo kot odlomka iz <i>Zakona o javni rabi slovenščine</i>: do 2 točki. Strokovno ustrezna raba vsaj dveh jezikoslovnih pojmov (npr. uradni jezik v Republiki Sloveniji, slovenščina, javno besedilo/oglas/napis, Zakon o javni rabi slovenščine): 1 točka. Slogovna ustreznost: 1 točka, če kandidat pri utemeljitvi in rabi jezikoslovnih pojmov skupaj doseže vsaj 2 točki. Jezikovna pravilnost: 1 točka, če kandidat pri utemeljitvi in rabi jezikoslovnih pojmov skupaj doseže vsaj 2 točki.

Skupno število točk izpitne pole 2: 90